

**مطالعه مجموعه‌های موزه‌های زنان جهان: ارائه ساختار پیشنهادی مجموعه موزه دانشگاهی
زنان و علم در دانشگاه الزهراء^(س)**

سارا سلطانی^۱

فرزانه بهارلو^۲

چکیده

هدف: هدف پژوهش حاضر، ارائه ساختار پیشنهادی مناسب جهت ایجاد مجموعه موزه دانشگاهی زنان و علم در دانشگاه الزهراء^(س) است.

روش: این پژوهش دارای رویکرد کمی و از نظر هدف کاربردی است. همچنین روش مورد استفاده در این پژوهش، توصیفی-پیمایشی است. از روش کتابخانه‌ای برای گردآوری داده‌ها استفاده شده و با توجه به هدف پژوهش، ابتدا مولفه‌های مهم مجموعه‌های موزه‌های زنان جهان از طریق بررسی وبسایت آن‌ها شناسایی و سیاهه‌وارسی بر اساس این مولفه‌ها تهیه شده و وبسایت ۹۴ موزه زنان براساس فهرست انجمن بین‌المللی موزه‌های زنان که در سایت این انجمن معرفی شده بود، مورد بررسی قرار گرفته است. در تحلیل یافته‌ها نیز از فراوانی و درصد فراوانی نسبی حضور هر مولفه در جامعه پژوهش استفاده شده است.

یافته‌ها و نتیجه‌گیری: موزه دانشگاهی زنان و علم، نیازمند ختمشی موازی با عملکرد دانشگاه است. محتوای این موزه می‌تواند شامل اشیاء، اسناد و همه آثاری باشد که درباره زنان یا توسط زنان در علم تولید شده است. همچنین وجود نیروی متخصص علوم آرشیوی، مطالعات زنان و هنر در این

^۱ ارشد رشته مطالعات آرشیوی، دانشگاه الزهراء^(س)، s.soltani@alzahra.ac.ir (نویسنده مسئول)

^۲ ارشد رشته مطالعات آرشیوی، دانشگاه الزهراء^(س)، f.baharluo@student.alzahra.ac.ir

موزه‌ها ضرورت دارد. از طرفی توجه به اهمیت ارائه خدمات در فضای مجازی می‌تواند نقش مهمی در دسترسی آزاد به اطلاعات داشته باشد. استفاده از مکانی برای ایجاد مجموعه موزه زنان و علم در فضای دانشگاه، به عنوان منبع غنی پژوهشی برای پژوهشگران و ایجاد ارتباط مستمر با مشاهیر و زنان شاخص در کشور نیز موثر است. همچنین به دلیل حادثه خیز بودن کشور، به نظر می‌رسد که اشتغال گروه مدیریت بحران در موزه‌های زنان ضروری است. در نهایت نیز به نظر می‌رسد ساختار پیشنهادی ارائه شده، می‌تواند الگوی مناسبی برای تشکیل مجموعه موزه زنان و علم دانشگاه الزهرا(س) باشد.

کلیدواژه: موزه دانشگاهی، زنان، علم، دانشگاه الزهرا

مقدمه

موزه‌ها از جمله نهادهای فرهنگی هستند که در حفاظت و نگهداری و انتقال حافظه تاریخی یک ملت از اهمیت زیادی برخوردارند. همانطور که در تعریف شورای جهانی موزه‌ها (۲۰۰۷) آمده است، موزه یک موسسه غیرانتفاعی و دائمی در خدمت جامعه و توسعه آن است، که برای عموم آزاد بوده و میراث ملموس و ناملموس بشر و محیط اطراف آن را با هدف آموزش، مطالعه و سرگرمی، گردآوری و حفاظت می‌کند و مورد پژوهش قرار می‌دهد و آن‌ها در معرض نمایش می‌گذارد.

از طرفی هر جامعه یا ملتی در فرآیند توجه به هویت و ارزش‌های اجتماعی در عصر نو، موزه‌هایی ایجاد می‌کند و با ثبت و ضبط و پیش چشم آوردن مظاهر مادی و معنوی گذشته‌های تاریخی جامعه و استمرار بخشیدن به هویت خود در گذر زمان، جایگاه و اعتبار خود را حفظ می‌کند. هر سند یا شیء بازمانده از رخدادهای تاریخی، خواه در مقام نماینده ارزش‌های مثبت و خواه چون سندی از شرارت و ضدیت با ارزش‌ها با دقت و امانت و نظم حفظ می‌شود تا همچون ادوار کهن حاوی مفاهیمی چون عبرت یا انتقال تجربه مادی و معنوی برای آیندگان باشد (ارسلان پور، ۱۳۸۵). دانشگاه‌ها نیز به عنوان نهادهای تولیدکننده علم، نقش مهمی در توسعه یک کشور داشته و اسناد و اشیاء به جا مانده از ادوار گذشته تاریخی آن‌ها به عنوان شواهدی حقوقی و نیز منابع پژوهشی مهم محسوب می‌شوند. از این‌رو حفاظت و نگهداری از حافظه تاریخی دانشگاه‌ها از اهمیت زیادی برخوردار است. همانطور که پرادل^۲ (۱۹۸۷) گفته است در واقع موزه دانشگاه، موزه‌ای مانند موزه‌های دیگر است و در عین حال، موزه‌ای متفاوت است چراکه عملکرد آن به مکانی که فعالیت می‌کند بستگی دارد (نقل در گلاداکی^۳ و پاپادیمیتریو^۴، ۲۰۱۴). موزه‌های علوم نیز یکی از انواع مهم موزه‌ها هستند.

موزه‌های علوم قبل از آنکه یک محیط نمایشی باشند یک محیط آموزشی هستند که هدف اصلی آن‌ها ایجاد فضایی برای مشارکت افراد در یادگیری علم به شیوه‌ای نوین است. امروزه طراحی موزه‌های علوم، یادگیرنده محور هستند و آموزش از شنیدن به سمت دیدن و آزمایش کردن سوق پیدا می‌کند و

¹ International Council of museums Museums have no borders (ICOM)

² Pradel

³ Geladaki

⁴ Papadimitriou

بدین طریق یادگیری پایدار، عمیق و کاربردی می‌شود. از جمله اهداف موزه‌ها و خانه‌های علم شامل تلاش برای همگانی کردن علم، اشاعه تفکر علمی در جامعه، تکمیل دانسته‌های علمی دانش‌آموزان و دانشجویان آموزش مطالب علمی که در زندگی روزمره مفید واقع شوند، تماس با فرهنگ بین‌المللی دانش و دانشمندان می‌باشد (بسته‌نگار، فرقانی، آخوندی، ۱۳۸۷).

در این موزه هر شاخه از علم در سطوح مختلف، از آسان تا پیچیده، دستاوردهای به روز خود را برای بازدیدکنندگان در سنین مختلف و با سطح دانش متفاوت به صورت عملی به اجرا می‌گذارند. بعضی از شاخه‌های علم برای بعضی از افراد آشنا تر و ملموس تر و برای برخی دیگر کاملاً بیگانه و نامأنوس هستند و این مکان جایی است که افراد با قسمت‌هایی از علم که در زندگی روزمره و کار خود با آن سر و کار ندارند آشنا می‌شوند (یوسفی و دیگران، ۱۳۹۴). همچنین به دلیل تمرکز فعالیت دانشگاه‌ها بر علم و پیشرفت آن، راه‌اندازی موزه‌های علم در دانشگاه‌ها می‌تواند در تقویت منابع پژوهش، نقش مهمی داشته باشد. در این میان زنان همواره در طول تاریخ نقش مهمی را در پیشبرد علوم و توسعه جوامع ایفا کرده‌اند.

زنان نیمی از جمعیت جهان، نیمی از دانش‌آموزان، نیمی از فارغ‌التحصیلان دانشگاهی و نیمی از مصرف‌کنندگان تولیدات صنعتی را تشکیل می‌دهند. ورود زنان به تولیدات مبتنی بر دانش، عمدتاً از طریق مشارکت آن‌ها در فعالیت‌های علمی و دانشگاهی است. این امر مستلزم تحصیل و در نتیجه اشتغال زنان است. مرحله آموزشی در واقع با ایجاد مهارت، آنان را توانمند می‌سازد. در حالیکه بالا رفتن زنان از نردبان علمی آکادمیک سبب می‌شود که آنان به عنوان نیروهای حرفه‌ای مولد علم و دانش نیز خود را نشان دهند (عزیزی، ۱۳۸۹). همچنین می‌توان گفت جامعه‌ای در دستیابی به توسعه موفق‌تر خواهد بود که از تمام دارایی‌های فکری خود اعم از زن و مرد بهره‌مند شود (هدائی، نورمحمدی، ۱۳۹۳). بنابراین شاید بتوان گفت ایجاد موزه زنان و علم تاثیر زیادی بر ایجاد توازن در یک جامعه برای بهره‌مندی از علم و توانایی‌های علمی زنان در کنار مردان خواهد داشت.

بررسی‌های مقدماتی نشان می‌دهد که طیف وسیعی از موزه‌های زنان در جهان، در پاسخ به نابرابری‌های جنسیتی و نیز تفکرات فمینیستی و گاه سیاسی ایجاد شده‌اند. اما این نگاه علمی است

که می‌تواند نگاه‌های سیاسی و فمینیستی صرف را از موزه‌های زنان بردارد و رویکرد و فرصتی جدید برای موزه‌های زنان فارغ از هر نظری، به وجود آورد.

دانشگاه الزهرا^(س) از جمله دانشگاه‌هایی است که ویژه زنان در سال ۱۳۴۳ در ایران تاسیس شده است و از ابتدای ایجاد تاکنون دستاوردهای علمی زیادی در ایران و جهان کسب نموده است. بنابراین به نظر می‌رسد با توجه به سابقه تاریخی، توجه خاص به زنان و دستاوردهای علمی آنان از پتانسیل مناسبی برای ایجاد موزه زنان و علم برخوردار باشد.

از طرفی بررسی اولیه در پژوهش‌ها نشان می‌دهد که تاکنون مطالعه‌ای در زمینه موزه‌های زنان و علم در ایران صورت نگرفته و در واقع وضعیت موزه‌های زنان که به علم پرداخته‌اند، مشخص نیست. دانشگاه الزهرا نیز که به تازگی آرشیو و موزه خود را راه‌اندازی نموده، درصدد است مجموعه‌ای را با عنوان زنان و علم به موزه خود اضافه کند. از آنجا که قبل از چنین اقدامی، انجام پژوهشی در خصوص فعالیت‌های انجام گرفته در زمینه موزه زنان و علم ضروری به نظر می‌رسد، پژوهش حاضر به مطالعه مجموعه‌های موزه‌های زنان در جهان بر اساس فهرست انجمن بین‌المللی موزه‌های زنان^۱ پرداخته و در نهایت ساختاری برای ایجاد اولین مجموعه زنان و علم در موزه دانشگاه الزهرا^(س) پیشنهاد داده است.

پیشینه پژوهش

مطالعات مقدماتی نشان می‌دهد که تاکنون پژوهشی با عنوان موزه زنان و علم انجام نگرفته است. بنابراین در ادامه به مرتبط‌ترین پژوهش‌های انجام گرفته در این موضوع اشاره می‌شود.

محسن جعفری نژاد^(۱۳۹۳) در پژوهشی با عنوان "نقش موزه علوم و فناوری در ترویج علم: مطالعه موردی (فعالیت‌های موزه علوم و فناوری جمهوری اسلامی ایران)" به بررسی نقش موزه علوم و فناوری در ترویج علم با توجه به فعالیت‌های این موزه در آموزش، یادگیری، ترویج و انتقال تجربیات علمی به بازدیدکنندگان پرداخته است. در نتیجه‌گیری این پژوهش آمده است که استفاده از موزه‌های علم و فناوری می‌تواند راهکار مناسبی برای ترویج علم باشد. موزه‌های علوم و فناوری در راستای

^۱ International Association of Women's Museums (IAWM)

ترویج علم فعالیت می‌کنند. بازدید از گالری‌های موزه علوم و فناوری نوعی بازدید آموزشی با هدف ترویج علم است که فرایند یادگیری را آسان‌تر می‌کند.

آسانوا^۱ و ژانگوتین^۲ (۲۰۲۰) در پژوهشی با عنوان "موزه‌های زنان در قزاقستان: چشم‌اندازها در عصر دیجیتال" به بررسی پروژه موزه مجازی زنان قزاقستان به عنوان مطالعه موردی، بردارهای اصلی، مأموریت‌ها و خطوط استراتژیک آن پرداخته‌اند. این مقاله به تحلیل انتقادی مضامین و تحولات موزه‌های زنان موجود در قزاقستان پرداخته است. در این پژوهش روش‌های کلیدی دیجیتالی نشان داده شده که ممکن است در موزه‌های موجود زنان و اقدامات موزه‌ای آینده در قزاقستان و آسیای میانه بتواند اعمال شود. همچنین در نتایج این پژوهش آمده است که پروژه ایجاد این موزه موجب افزایش آگاهی تاریخی، ایجاد انگیزه و توانمندسازی شده است. آموزش تاریخ فراموش شده زنان نقش بسزایی در تغییر تجارب درونی و ایجاد احترام درونی آن‌ها دارد. درک این نکته مهم است که بزرگترین توانمندی در شناخت قدرت خود از سوی زنان است و ساخت صحیح "تاریخ عمومی" مربوط به زنان، می‌تواند پیشرفتی را برای زنان در جامعه به وجود آورد.

آدریاتی^۳ (۲۰۱۵) در پژوهشی با عنوان "موزه زنان هنرمند برای غنی‌سازی تاریخ شهری" به سیستم ثبت تاریخ موسسات دولتی و غیر دولتی در باندونگ، تاریخچه زنان هنرمند در باندونگ و استفاده از موزه زنان هنرمند به عنوان مکانی خلاق برای بانوان در باندونگ پرداخته است. در نتایج این پژوهش به این نکته اشاره شده است که دولت و جامعه باید آگاهی لازم را برای ساخت موزه‌ای داشته باشند که نمایانگر زنان و نقش آن‌ها در تاریخ باندونگ، به ویژه در هنرهای تجسمی باشد. در واقع باید فهمید که توسعه موزه زنان هنرمند به معنای گشودن یک اتاق عمومی برای زنان است تا بتوانند خلاقیت و تحقق بخشیدن به خود را توسعه دهند.

جونز^۴ (۲۰۱۳) در پژوهشی با عنوان "چگونه می‌توان موزه تاریخ علوم دانشگاه را ایجاد کرد: درس‌هایی از لیدز" با ترسیم آینده‌های احتمالی پروژه لیدز، چالش‌هایی را که با آن روبرو است و اینکه چگونه

¹ Assanova

² Zhanguttin

³ Adriati

⁴ Jones

افرادی که با مجموعه‌های علمی تاریخی درگیر هستند می‌توانند از فرصت‌های جدید برای آموزش، تحقیق و مشارکت عمومی استفاده کنند، پرداخته است. در نتایج این پژوهش بیان شده است که ارزش فرهنگی یک موزه یا مجموعه نه تنها در اهمیت ذاتی آن - بلکه در مزایای فعالیت‌هایی است که انجام می‌دهد. در نتیجه، آنچه موزه‌های دانشگاه انجام می‌دهند به اندازه آنچه که دارند مهم است.

روش پژوهش

پژوهش حاضر دارای رویکرد کمی و از نظر هدف کاربردی است. همچنین روش مورد استفاده در این پژوهش، توصیفی- پیمایشی است. روش گردآوری داده‌ها نیز کتابخانه‌ای است. با توجه به هدف پژوهش، ابتدا مولفه‌های مهم مجموعه‌های موزه‌های زنان جهان از طریق بررسی وبسایت آن‌ها شناسایی و سیاهه واریسی بر اساس این مولفه‌ها تهیه شد (جدول ۱):

جدول ۱ - مولفه‌های مجموعه‌های موزه‌های زنان

ردیف	مولفه	عنوان لاتین
۱	خط‌مشی	Policy
۲	محتوای مجموعه	collection material

جدول ۱ - مولفه‌های مجموعه‌های موزه‌های زنان - ادامه

ردیف	مولفه	عنوان لاتین
۳	نحوه ارائه خدمات	Services
۴	شیوه گردآوری	Collection method

Human force	نیروی انسانی	۵
Organization dependence	وابستگی سازمانی	۶
Crisis Management group	گروه مدیریت بحران	۷

سپس ۹۴ موزه که در سایت انجمن بین‌المللی موزه‌های زنان ذکر شده بود، مورد مطالعه قرار گرفت. از میان ۹۴ موزه موجود، ۱۷ موزه فاقد وبسایت در دسترس بود که از مجموعه داده‌های پژوهش حذف شد و در نهایت، مولفه‌های مذکور در ۷۷ موزه مورد بررسی نهایی قرار گرفت که اسامی آن‌ها در جدول پیوست آمده است. لازم به ذکر است که در میان موزه‌های مورد بررسی، برخی تنها مجموعه آثار خلق شده توسط زنان و یا درباره زنان را جمع‌آوری کرده‌اند و به دلیل منحصر به فرد بودن، به عنوان موزه از آن‌ها یاد می‌شود. در ادامه نیز فراوانی و درصد فراوانی حضور هر یک از مولفه‌ها محاسبه گردید و در پایان ساختار پیشنهادی و مولفه‌های لازم برای مجموعه موزه زنان دانشگاه الزهراء (س) ارائه شده است.

یافته‌های پژوهش

۱- وضعیت مجموعه‌های موزه‌های زنان در جهان چگونه است؟

بر اساس پژوهش حاضر، به نظر می‌رسد قدیمی‌ترین موزه از میان موزه‌های جامعه پژوهش، موزه الیزابت ساکлер به عنوان مرکز هنر فمینیستی در موزه بروکلین^۱ است که سال ۱۸۲۳ با عنوان کتابخانه زنان جوان در بروکلین تاسیس شده است. سپس در سال ۱۸۹۰، موسسه علوم طبیعی بروکلین تاسیس شد و این کتابخانه به آن الحاق گردید. سپس در سال ۱۹۷۰ رسماً به عنوان موزه به فعالیت پرداخته

^۱ The Elizabeth A. Sackler Center for Feminist Art at the Brooklyn Museum

است. پس از آن به ترتیب، موزه جنگ و حقوق انسانی زنان^۱ در سال ۱۸۴۸، موزه کوینوهایستوریکز^۲ در سال ۱۸۵۶، خانه موزه مگونیا انجمن تاریخی زنان کوئینزلند^۳ در سال ۱۸۸۰ از قدیمی ترین موزه‌های زنان هستند. همچنین جدیدترین موزه، موزه بنیاد فضایی زنان^۴ لهستان است که در سال ۲۰۲۰ تاسیس شده است.

برای ایجاد موزه اولین مولفه مورد نیاز، خطامشی است. خطامشی، تعیین کننده اهداف، روش‌ها، خدمات، دسترسی‌ها، نوع منابع و ارتباطات یک موزه است. در میان موزه‌های مورد بررسی، ۱۴ موزه فاقد خطامشی است. در خطامشی‌های موجود، نوع مجموعه، دسترسی، شرایط بازنگری، اهداف و ماموریت‌ها بیان شده است.

همچنین، محتوای موزه از مهمترین مولفه‌هایی است که براساس اهداف و ماموریت‌های تعیین شده، بستر کلی موزه را شکل می‌دهد. در موزه‌های مورد بررسی، آثاری از قبیل فیلم، عکس، صوت، تابلو نقاشی، نسخ خطی، صنایع دستی، مجسمه، تاریخ شفاهی، اسناد و آثار پژوهشی نگهداری می‌شوند. این منابع شامل موضوعاتی است که در جدول ۲، ذکر شده است.

جدول ۲ - محتوای موضوعی مجموعه‌های موزه‌های زنان جهان

ردیف	موضوع	فراوانی	درصد فراوانی نسبی
۱	ادبیات	۳	۲/۱
۲	آموزش	۱	۰/۷
۳	تاریخ	۳۴	۲۴/۸۱

¹ War & Women's Human Right's Museum

² Kvinnohistoriskt Museum

³ Miegunyah House Museum Queensland Women's Historical Association

⁴ Women's Space Foundation

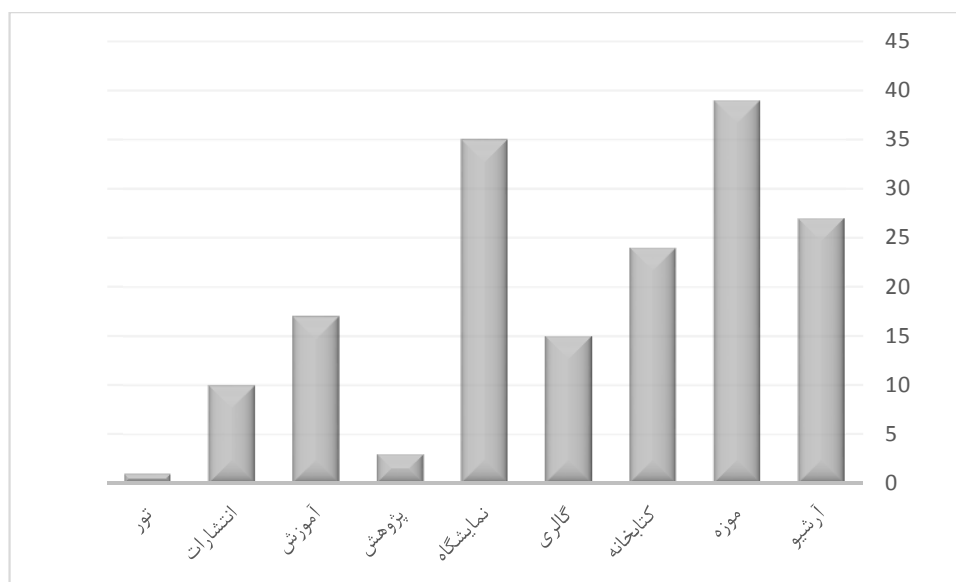
۲/۹	۴	جامعه‌شناسی	۴
۲/۱	۳	دستاورد های زنان	۵
۱۵/۳	۲۱	زنان از نگاه جهان	۶
۵/۸	۸	زنان از نگاه ملی	۷
۴/۳	۶	سیاست	۸
۱۰/۲	۱۴	علم	۹
۵/۸	۸	فرهنگ	۱۰
۲/۹	۴	کودک	۱۱
۱/۴	۲	مذهب	۱۲

جدول ۲ - محتوای موضوعی مجموعه‌های موزه‌های زنان جهان - ادامه

درصد فراوانی نسبی	فراوانی	موضوع	ردیف
۲/۱	۳	مردم شناسی	۱۳
۰/۷	۱	ورزش	14
۱۸/۲	۲۵	هنر	15
	۱۳۷	جمع کل	

همانطور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود، به ترتیب، موضوعات تاریخ، هنر، زنان از نگاه جهان و علم بیشترین موضوعاتی بوده‌اند که توسط موزه‌ها مورد توجه قرار گرفته‌اند. همچنین موضوعات ورزش و آموزش از موضوعاتی هستند که دارای کمترین فراوانی است.

نحوه ارائه خدمات، مولفه‌ای تعیین کننده در برقراری ارتباط میان محتوای موزه و مخاطبان است. امروزه بسیاری از مخاطبان علاقمندند که از راه دور از موزه بازدید کنند و یا در کنار موزه، از خدماتی چون کتابخانه و آرشیو نیز بهره ببرند. ارائه خدمات مطلوب به مخاطبان، موجب گسترش فرهنگ و علم در جامعه می‌شود. در جامعه مورد بررسی، خدماتی مانند خدمات موزه، آرشیو، کتابخانه، گالری، نمایشگاه، پژوهش، آموزش، انتشارات و تور بازدید ارائه می‌شوند. تنوع ارائه خدمات در موزه، آن را به مرکز اطلاعاتی گسترده تبدیل کرده است.

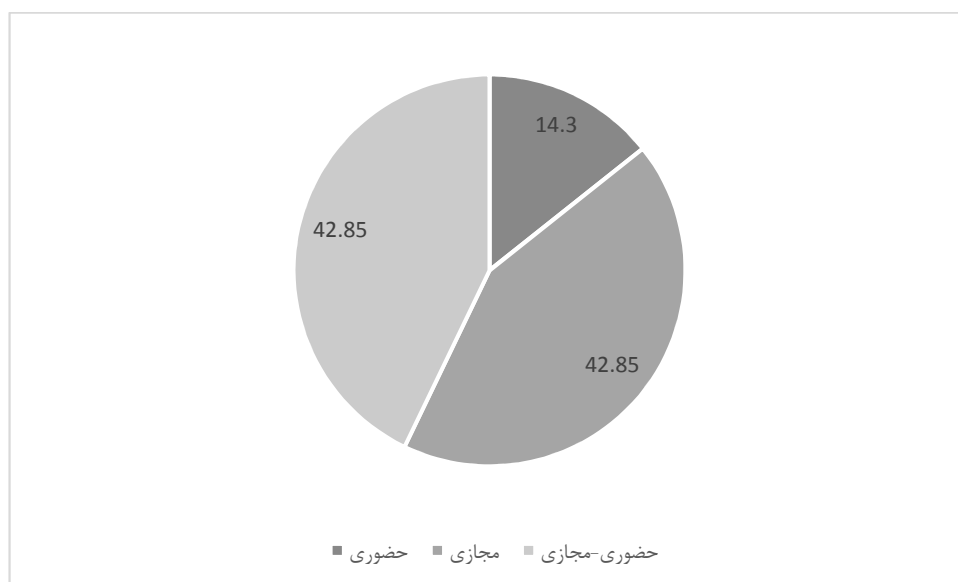

نمودار ۱ - فراوانی انواع خدمات مجموعه‌های موزه‌های زنان جهان

همانگونه که در نمودار ۱ نیز مشاهده می‌شود، مجموعه‌های موزه‌های زنان به ترتیب به ارائه خدمات موزه‌ای، کتابخانه‌ای و آرشیوی توجه و تاکید بیشتری داشته و در مقابل خدمت تور مجازی از خدماتی است که کمترین میزان ارائه را توسط موزه‌های مورد بررسی داشته است. می‌توان گفت ایجاد خدمات

متمركز گسترده در قالب موزه، كتابخانه و آرشيرو بيانگر همسويي خطمشي مراكز اطلاعاتي است كه در ايجاد مركز اطلاعاتي متمركز تخصصي نقش بسزايي دارد.

همچنين نحوه ارائه خدمات در جامعه پژوهش بررسي شده، شامل خدمات مجازي، حضوري و حضوري-مجازي بوده است.

نمودار ۲ - درصد فراواني نسبي نحوه ارائه خدمات در مجموعه‌هاي موزه‌هاي زنان جهان

با توجه به آنچه كه در نمودار ۲ نشان داده شده است، خدمات مجازي و حضوري مجازي توسط بيشتر مجموعه‌هاي موزه‌هاي زنان جهان مورد استقبال قرار گرفته و درصد فراواني بيشترى را از نظر نوع ارائه خدمات به خود اختصاص داده است.

از طرفي يكي از مولفه‌هاي ايجاد موزه پر مخاطب، گردآوري منابع موثق است. داده‌هاي گردآمده از پژوهش حاضر نشان مي‌دهد كه بيشتر موزه‌هاي مورد بررسي از روش‌هاي شناسايي، پژوهش و اهدا براي ايجاد مجموعه‌هاي موزه‌هاي زنان استفاده کرده‌اند.

استفاده از نیروی انسانی متخصص، علاوه بر بهبود کیفیت خدمات، ارتباطات بیشتری را با مخاطبان ایجاد می‌کند. همچنین نیروی متخصص در عملکرد صحیح مراکز اطلاع‌رسانی نقش بسزایی دارد. در میان موزه‌های بررسی شده، تعداد ۱۱ موزه مشخصات پرسنل خود را ذکر نکرده‌اند. همچنین تعدادی از آن‌ها، از چند تخصص به صورت همزمان بهره می‌برند. به عنوان مثال در برخی از وبسایت‌های مجموعه‌های مورد بررسی از عناوینی مانند اساتید و مشاهیر و نیز عنوان افراد داوطلب استفاده شده که نشان دهنده استفاده از تخصص‌های گوناگون و همزمان را دارد. لازم به ذکر است که منظور از تخصص لزوماً تحصیلات آکادمیک در یک رشته نبوده و افراد از نظر داشتن تجربه و فعالیت گسترده در یک رشته و حوزه موضوعی نیز به عنوان متخصص ذکر شده‌اند. تخصص‌های مورد استفاده در موزه‌های جامعه پژوهش در جدول ۳، ذکر شده است.

جدول ۳ - تخصص نیروهای انسانی در مجموعه‌های موزه‌های زنان

ردیف	تخصص	فراوانی	درصد فراوانی نسبی
۱	ادبیات	۲	۲/۲
۲	تاریخ	۱۱	۱۲/۵
۳	جامعه‌شناسی	۴	۴/۵
۴	جغرافیا	۱	۱/۱
۵	حقوق	۱	۱/۱
۶	سلامت	۱	۱/۱
۷	علم اطلاعات و دانش‌شناسی	۹	۱۰/۲
۸	علوم اجتماعی	۸	۹/۰۹

۱/۱	۱	علوم ارتباطات	9
۲۳/۸	۲۱	علوم آرشیوی	10
۱/۱	۱	علوم دینی	11
۱/۱	۱	علوم سیاسی	12
۱/۱	۱	علوم فناوری	13
۱/۱	۱	فلسفه	14
۵/۶	۵	مطالعات زنان	15
۳/۴	۳	موزه‌داری	16
۱/۱	۱	میراث فرهنگی	17
۱۸/۱	۱۶	هنر	18
	۸۸	جمع کل	

همانطور که در جدول ۳ نشان داده شده است، علوم آرشیوی، هنر و تاریخ به ترتیب بیشترین فراوانی و درصد فراوانی نسبی را در میان تخصص‌های مورد استفاده توسط موزه‌های بررسی شده، به خود اختصاص داده‌اند.

یکی دیگر از مولفه‌های مورد بررسی، وابستگی سازمانی بوده است. وابستگی یا عدم وابستگی سازمانی موزه‌ها تعیین‌کننده خط‌مشی، محتوا و خدماتی است که در موزه‌ها ارائه می‌شود. اگر موزه‌ها مستقل یا خصوصی باشند دارای بودجه دولتی نبوده و بیشتر توسط سازمان‌های مردم‌نهاد اداره می‌شوند و سعی بر ارائه خدمات بدون سوگیری دارند. اگر وابستگی سازمانی موزه‌ها، به سازمان‌های دولتی باشد، محتوا، ساختار و خدماتی با سوگیری سیاسی و اجتماعی ارائه می‌دهند. در صورتی که اگر وابستگی سازمانی

آن‌ها، به مراکز علمی و فرهنگی باشد، بیشتر از منظر علمی مورد توجه قرار گرفته و بعد از تغییر دولت‌ها، تغییری در ساختار اصلی موزه ایجاد نخواهد شد. انواع موزه از نظر وابستگی سازمانی، در جدول ۴ آمده است.

جدول ۴- انواع موزه از نظر وابستگی سازمانی

ردیف	نوع وابستگی	فراوانی
۲	مستقل	۴۲
۳	وابسته به آرشیو ملی	۱
۱	وابسته به دانشگاه	۴
۴	وابسته به موزه علوم	۱
۵	وابسته به موزه ملی	۶

همانگونه که در جدول ۴ نشان داده شده است، موزه‌های مستقل، موزه‌های وابسته به موزه‌های ملی و موزه‌های دانشگاهی بیشترین فراوانی و موزه‌های وابسته به آرشیوهای ملی و موزه علوم کمترین فراوانی را در میان انواع وابستگی به خود اختصاص داده‌اند.

از دیگر مولفه‌های ساختاری یک موزه، گروه مدیریت بحران در جهت مدیریت رخدادهای گوناگون است. از میان، موزه‌های جامعه پژوهش، ۴۱ موزه فاقد گروه مدیریت بحران هستند. بسیاری از موزه‌های مستقل در جهت کاهش هزینه‌های خود، از ایجاد این مولفه مهم در ساختار خود، خودداری

می‌کنند در حالیکه در ۳۶ موزه، گروه مدیریت بحران فعال هستند. این گروه علاوه بر حفظ موارد امنیتی، بر کار کارکنان نیز نظارت داشته و به بهبود عملکرد موزه کمک شایانی می‌کنند.

۲- ساختار پیشنهادی مجموعه موزه دانشگاهی زنان و علم در دانشگاه الزهراء(س) چیست؟

با توجه به موارد بررسی شده و آمارها و نتایج بدست آمده از پژوهش حاضر، ساختار پیشنهادی مجموعه موزه دانشگاهی زنان و علم در دانشگاه الزهراء(س) در جدول ذیل آمده است:

جدول ۵ - ساختار پیشنهادی مجموعه موزه دانشگاهی زنان و علم در دانشگاه الزهراء(س)

مؤلفه ساختار پیشنهادی	ردیف
تدوین خط‌مشی با توجه به اهمیت خط‌مشی در معرفی هر چه بهتر موزه‌ها، پیشنهاد می‌شود که این خط‌مشی شامل مؤلفه‌هایی از جمله نوع مجموعه، دسترسی، شرایط بازنگری، اهداف و ماموریت‌ها باشد.	۱
محتوای مجموعه پیشنهاد می‌شود که مجموعه موزه با در نظر گرفتن اهداف و ماموریت و شرایط خود، موضوعاتی از جمله تاریخ، هنر، زنان از نگاه جهان و علم را مد نظر قرار دهد.	۲

<p>نحوه ارائه خدمات</p> <p>با توجه به شرایط و امکانات در دسترس موزه، پیشنهاد می‌شود که بر ارائه خدمات به صورت مجازی تمرکز نماید.</p>	۳
<p>شیوه گردآوری</p> <p>پیشنهاد می‌شود که موزه با در نظر گرفتن شرایط و امکانات خود به ارائه خدمات موزه‌ای، نمایشگاهی و آرشیوی بپردازد.</p>	۴
<p>نیروی انسانی</p> <p>پیشنهاد می‌شود که نیروی انسانی متخصص در زمینه‌های علوم آرشیوی، هنر و تاریخ جذب شود.</p>	۵
<p>وابستگی سازمانی</p> <p>پیشنهاد می‌شود که بر اساس نوع موزه و نیز اهداف و مأموریت آن، درخصوص نوع وابستگی سازمانی تصمیم گرفته شود.</p>	۶
<p>گروه مدیریت بحران</p> <p>با در نظر گرفتن هزینه‌هایی که ممکن است هر یک بحران‌های ناخواسته پیش رو بر موزه تحمیل کند، پیشنهاد می‌شود که گروه مدیریت بحران تشکیل شود.</p>	۷

بحث و نتیجه‌گیری

همانطور که در مقدمه نیز بیان شد، دانشگاه‌ها به عنوان نهادهای تولیدکننده علم، نقش مهمی در توسعه یک کشور داشته و اسناد و اشیاء به جا مانده از ادوار گذشته تاریخی آن‌ها به عنوان شواهدی حقوقی و نیز منابع پژوهشی مهم محسوب می‌شوند. از این رو حفاظت و نگهداری از حافظه تاریخی دانشگاه‌ها از اهمیت زیادی برخوردار است. همچنین به دلیل تمرکز فعالیت دانشگاه‌ها بر علم و پیشرفت آن، راه‌اندازی موزه‌های علم در دانشگاه‌ها می‌تواند در تقویت منابع پژوهش، نقش مهمی داشته باشد. زنان نیز همواره در طول تاریخ نقش مهمی را در پیشبرد علوم و توسعه جوامع ایفا کرده‌اند. بنابراین به نظر می‌رسد ایجاد موزه زنان و علم تاثیر زیادی بر ایجاد توازن در یک جامعه برای بهره‌مندی از علم و توانایی‌های علمی زنان در کنار مردان خواهد داشت.

همانطور که در جدول ۱ نشان داده شده است، خطامشی موزه‌ها نشان دهنده نوع خدمات، فعالیت‌ها، ماموریت‌ها و اهداف آنان است. از مهمترین اهداف اشاره شده، افزایش آگاهی اجتماعی از شیوه زندگی زنان در سراسر جهان است که با نتایج پژوهش آسانوا^۱ و ژانگوتین^۲ (۲۰۲۰) نیز که هدف از تاسیس موزه زنان را افزایش آگاهی تاریخی، ایجاد انگیزه و توانمندسازی زنان در جامعه می‌داند، همسویی دارد.

همانگونه که در یافته‌های پژوهش حاضر آورده شده است، موضوعات تاریخ، هنر، زنان از نگاه جهان و علم بیشترین موضوعاتی بوده‌اند که توسط موزه‌های بررسی شده، مورد توجه قرار گرفته‌اند. به نظر می‌رسد این توجه ناشی از اهمیت این موضوعات در جامعه امروز و به ویژه در میان زنان است. موضوع تاریخ به سبب اهمیت در نشان دادن و مستندسازی سابقه تاریخی فعالیت‌های زنان یک سرزمین، موضوع هنر به سبب فعالیت‌های گسترده و موثر زنان در این زمینه، موضوع زنان از نگاه جهان به دلیل نشان دادن روند رو به رشد توجه جهان و نهادهای علمی بین‌المللی به زنان و تاثیر آن‌ها در توسعه یک کشور مورد توجه قرار گرفته‌اند. همچنین موضوع علم نیز به دلیل تاثیرگذاری فعالیت‌های علمی زنان بر ارتقای جایگاه کشورها در رشد کمی و کیفی تولید و بالندگی علمی مورد استقبال قرار گرفته است. از طرفی به نظر می‌رسد توجه کمتر به موضوعات ورزش و آموزش بیانگر در اولیت نبودن این موضوعات برای ایجاد مجموعه در موزه‌های زنان است. همچنین توجه به هنر در میان موضوعات موزه‌های مورد بررسی، نتایج پژوهش آدریاتتی (۲۰۱۵) را تایید می‌کند.

همانطور که نمودار ۱، نشان داده شده، نحوه ارائه خدمات از مولفه‌های مهم ساختار موزه است. مجموعه‌های موزه‌های زنان بر ارائه خدمات موزه‌ای، کتابخانه‌ای و آرشیوی توجه و تاکید بیشتری دارد. به نظر می‌رسد ایجاد خدمات متمرکز گسترده در قالب موزه، کتابخانه و آرشیو بیانگر همسویی خطامشی مراکز اطلاع‌رسانی است که در ایجاد مرکز اطلاع‌رسانی متمرکز و تخصصی نقش بسزایی دارد. امروزه جهان اطلاعات، به سوی یکپارچگی حرکت کرده است و تاسیس این نوع مراکز

¹ Assanova

² Zhanguttin

اطلاع‌رسانی به صورت متمرکز و تخصصی، گام مهمی در جهت گسترش شبکه ملی اطلاعات در کشورها محسوب می‌شود.

باتوجه به آنچه ذکر شده است، ارائه خدمات به شکل مجازی و نیز تلفیقی از روش‌های حضوری- مجازی دارای بیشترین استقبال از سوی موزه داران بوده است. این استقبال می‌تواند نشان دهنده اهمیت استفاده از فضای مجازی در موزه‌های زنان برای ارائه خدمات و اطلاع‌رسانی فعالیت‌ها در جهان امروز باشد. در واقع موزه‌های زنان با استفاده از فضای مجازی برای ارائه خدمات، ضمن جذب مخاطب بیشتر، آثار بیشتری را نیز از سراسر جهان جذب نموده و مجموعه خود را غنی‌تر می‌کنند.

همچنین با توجه به یافته‌های پژوهش حاضر می‌توان گفت که بیشتر موزه‌های زنان از طریق روش‌های پژوهش، شناسایی و اهدا به گردآوری آثار اقدام می‌کنند. به نظر می‌رسد توجه به پژوهش در ابتدای گردآوری و مجموعه‌سازی در موزه‌های زنان موجب حرکت برنامه‌ریزی شده و دقیق‌تر این موزه‌ها در مسیر راه‌اندازی و مدیریت مجموعه‌ها باشد. همچنین شناسایی و اهدا از روش‌های مرسوم گردآوری و مجموعه‌سازی در انواع موزه‌ها هستند که موزه‌های زنان نیز در جهت ایجاد یکدستی و استانداردسازی فعالیت‌های خود، این دو روش را مورد توجه و تاکید قرار داده‌اند.

نیروی انسانی متخصص در بهبود عملکرد موزه، ارتباطات و توسعه سازمانی نقش گسترده‌ای دارد. همانطور که در جدول ۳ نشان داده شده است، علوم آرشیوی، هنر و تاریخ به ترتیب بیشترین درصد فراوانی نسبی در تخصص نیروی انسانی را به خود اختصاص داده‌اند. به نظر می‌رسد این امر نشان از توجه مدیران موزه‌های زنان در به کارگیری نیروی متخصص در جهت بهبود عملکرد موزه‌ها، ایجاد مجموعه متمرکز و ارائه خدمات تخصصی مناسب است.

وابستگی سازمانی نیز یکی دیگر از مولفه‌های مورد بررسی در جامعه پژوهش است. همانطور که پژوهش حاضر نیز بیان شد، وابستگی یا عدم وابستگی سازمانی موزه‌ها می‌تواند تعیین‌کننده در خطمشی، محتوا و خدماتی باشد که در موزه‌ها ارائه می‌شود. باتوجه به جدول ۴، موزه داران از موزه‌های مستقل بیشترین استقبال را داشتند. به نظر می‌رسد این امر، بیانگر عدم پذیرش محدودیت‌های مختلف دولتی، سیاسی و اجتماعی از سوی موزه‌های زنان است. موزه‌های مستقل در انتخاب و نمایش آثار زنان در

هر زمینه‌ای آزادانه عمل کرده و مجموعه تحت سرپرستی آن‌ها دچار سانسور نمی‌شود. از طرفی وابستگی به دانشگاه، از نظر فراوانی دارای جایگاه دوم است. این امر بیانگر حرکت جدید و متفاوت به سمت ایجاد موزه تخصصی در دانشگاه‌ها است. موزه تخصصی دانشگاهی زنان، علاوه بر نمایش آثار و دستاوردهای زنان در علم، فرهنگ و حرفه‌های گوناگون، می‌تواند موجب افزایش انگیزه در زنان و گسترش فعالیت‌های تخصصی آن‌ها می‌شود.

آخرین مولفه مورد بررسی، وجود گروه مدیریت بحران در ساختار موزه بوده است. در واقع گروه مدیریت بحران به مدیریت لحظه‌ای موزه‌ها پرداخته و از ایجاد آسیب‌های احتمالی جلوگیری می‌کند. با توجه به یافته‌های پژوهش حاضر، موزه‌های زنان از ایجاد این گروه در ساختار خود استقبال چندانی نکرده‌اند که این امر می‌تواند به دلیل کاهش هزینه‌های احتمالی بوده است. کشور ما به شدت حادثه خیز است و وجود گروه مدیریت بحران برای موزه‌ها ضروری به نظر می‌رسد. همچنین این گروه علاوه بر حفظ موارد امنیتی، می‌تواند بر فعالیت کارکنان نیز نظارت داشته و به بهبود عملکرد موزه‌های زنان کمک شایانی نماید.

علاوه بر این، یافته‌های پژوهش حاضر نشان می‌دهد که در سراسر جهان توجه گسترده‌ای به ایجاد مجموعه موزه‌های زنان وجود داشته و از این طریق، متخصصان سعی در نمایش دستاوردهای زنان به عموم مردم دارند. وجود ۹۴ موزه تخصصی زنان در جهان بیانگر توجه به زنان، اهمیت آگاهی بخشی، آشنایی با شیوه زندگی و توانمندسازی زنان در جوامع مختلف است. وجود موزه زنان وابسته به دانشگاه و نیز موزه ملی علوم در میان جامعه پژوهش حاضر، گرچه با فراوانی اندک در یافته‌ها، نشان از وجود فضایی برای ایجاد موزه دانشگاهی زنان و علم است. علاوه بر این، ایجاد موزه زنان در فضای دانشگاه با فراهم آوردن اسناد و شواهد علمی و تاریخی منبع پژوهشی مهمی محسوب شود. همچنین این امر، نتایج پژوهش جونز (۲۰۱۳) را تایید کرده و ایجاد موزه دانشگاهی زنان را از فرصت جدید آموزشی برمی‌شمرد.

موزه دانشگاهی تخصصی زنان و علم، نیازمند خط مشی موازی با عملکرد دانشگاه است. محتوای این موزه می‌تواند شامل اشیاء، اسناد و همه آثاری باشد که درباره زنان یا توسط زنان در علم تولید شده است. همچنین وجود نیروی متخصص علوم آرشئولوژی، مطالعات زنان و هنر در این موزه برای ایجاد

ارتباط با مخاطب، جذب آثار جدید از سراسر جهان، ارائه خدمات نوین ضرورت دارد. از طرفی توجه به اهمیت ارائه خدمات در فضای مجازی می‌تواند نقش مهمی در ایجاد و توسعه دسترسی آزاد به اطلاعات داشته باشد. ارتباط دانشگاه با سایر دانشگاه‌ها و سازمان‌ها در داخل و خارج از کشور بر شناسایی و جذب آثار غنی موثر است. همچنین موزه دانشگاهی تخصصی زنان و علم می‌تواند از طریق پژوهش‌های دانشگاهی و شناسایی زنان شاخص، مجموعه خود را غنی‌تر سازد. استفاده از مکانی برای ایجاد موزه دانشگاهی تخصصی زنان و علم در فضای دانشگاه، علاوه بر ایجاد منبع غنی پژوهشی برای پژوهشگران، در ایجاد انگیزه در دانشجویان بر ایجاد ارتباط مستمر با مشاهیر و زنان شاخص در کشور نیز موثر است. همچنین به دلیل حادثه خیز بودن کشور، به نظر می‌رسد که اشتغال گروه مدیریت بحران در موزه‌های زنان ضروری است.

در نهایت نیز به نظر می‌رسد دانشگاه الزهرا^(س) می‌تواند با در نظر گرفتن تمامی شرایط و اهداف خود، از ساختار پیشنهادی بر اساس تجربه‌های زیست شده در موزه‌های زنان جهان و مجموعه آن‌ها الگو گرفته و فضایی جدید برای معرفی و ارائه دستاوردهای زنان در زمینه‌های علمی و تاریخی در ایران ایجاد نماید.

پیشنهادات

بر اساس یافته‌های پژوهش حاضر، موارد زیر پیشنهاد می‌شود:

- استفاده از ساختار پیشنهادی ارائه شده برای ایجاد مجموعه موزه زنان و علم دانشگاه الزهرا^(س)
- انجام پژوهش در زمینه امکان‌سنجی ایجاد مجموعه‌های علوم در موزه‌های دانشگاهی ایران

منابع

- ارسلان پور، امیرهادی (۱۳۸۵). *موزه و بناهای یادبود دفاع مقدس*. پایان نامه کارشناسی ارشد معماری. دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکز، تهران.
- بسته‌نگار، مهرنوش، فرقانی، علی، آخوندی، علیرضا (۱۳۸۷). موزه‌های علوم در ایران و جهان. *رهیافت*. ۱۸ (۴۳)، ۷۱-۸۱.
- جعفری‌نژاد، محسن (۱۳۹۳). نقش موزه علوم و فناوری در ترویج علم: مطالعه موردی (فعالیت‌های موزه علوم و فناوری جمهوری اسلامی ایران). *ترویج علم*. ۵ (۱)، ۹-۲۳.
- عزیزی، فیروزه (۱۳۸۹). نگرشی بر مشارکت زنان در عرصه علم و تکنولوژی در جهان. *پژوهشنامه زنان*. ۱ (۱)، ۱۰۷-۱۳۲.
- هدائی، فاطمه، نورمحمدی، حمزه‌علی (۱۳۹۳). سهم زنان در تولید و استنادهای علمی در حوزه‌های اولیت‌دار علم و فناوری جمهوری اسلامی ایران. *مطالعات اجتماعی روان‌شناختی زنان*. ۱۲ (۱)، ۴۵-۶۶.
- یوسفی، فرزانه و دیگران (۱۳۹۴). ضرورت ایجاد موزه علم و فناوری به عنوان یک تکنیک آموزشی ماندگار. *طب جنوب*. ۱۸ (۲)، ۴۴۸-۴۶۸.
- Adriati, I. (2015). Develop a Women Artist Museum for Enrichmentthe City History. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 184, 351–356.
- Assanova, D., & Zhanguutin, B. (2020). Women’s Museums in Kazakhstan: Prospects in the New Digital Age. *Museum International*, 72(1–2), 140–151.
- Geladaki, S., & Papadimitriou, G. (2014). University Museums as Spaces of Education: The Case of the History of Education Museum at the University of Athens. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 147, 300–306.
- International Council of Museums. (2007). *Museum Definition*. Retrieved 20^{۲۱}, Mar. 15 from <https://icom.museum/en/resources/standards-guidelines/museum-definition/>
- Jones, C. L. (2013). How to make a university history of science museum: Lessons from Leeds. *Studies in History and Philosophy of Science Part A*, 44(4), 716–724.

پیوست ۱: اسامی و آدرس الکترونیکی موزه‌های بررسی شده در جامعه پژوهش

موزه و لینک	موزه و لینک
Amazwi Voices of Women Museum https://www.amazwi-voicesofwomen.com	Frauenmuseum in Baden https://www.frauenzimmer-baden.at/
Antalya Women Museum http://www.antalyawomenmuseum.com	War & Women's Human Right's Museum www.womenofthehall.org
Associazione Museo Donne del Mediterraneo Calmana http://donnaednapoli.coopdedalus.org	Museo de la Mujer Argentina http://www.museodelamujer.org.ar
AWARE https://awarewomenartists.com/en/	National Museum of Women in the Arts http://www.nmwa.org
Belmont-Paul Women's Equality National Monument http://www.sewallbelmont.org	Kvinnemuseet www.kvinnemuseet.no
bfm - Bremen Women's Museum eV https://bremer-frauenmuseum.de/ueber-uns	East End Women's Museum http://eastendwomensmuseum.org
Bremer Frauenmuseum http://www.bremer-frauenmuseum.de/	The Women's Art Register http://www.womensartregister.org
Chinese Museum of Women and Children http://ccwm.china.com.cn/txt/2010-09/28/content_3748041.htm	Kvinnohistoriskt Museum www.kvinnohistoriskt.se
Chinese Museum of Women and Children http://ccwm.china.com.cn/txt/2010-09/28/content_3748041.htm	Amazwi Voices of Women Museum http://www.amazwi-voicesofwomen.com
Das Haus der FrauenGeschichte (HdFG) http://www.hdfg.de/	Istanbul Kadın Müzesi www.istanbulkadinmuzesi.org
Das Verborgene Museum http://www.dasverborgenemuseum.de/	Women's Active Museum on War and Peace (WAM) https://wam-peace.org/library-list

موزه و لینک	موزه و لینک
East End Women's Museum http://eastendwomensmuseum.org	Interessengemeinschaft Frau und Museum http://www.ig-frauenmuseum.ch/index.php
ECCOM https://www.eccom.it/chi-siamo	The Women and Memory Forum www.wmf.org.eg/en
Fabrica de la Memoria http://www.fabricadelamemoria.com/	Stockholm Museum of Women's History www.kvinnohistoriska.se

Frauen Museum Wiesbaden http://www.frauenmuseum-wiesbaden.de	History Women Future http://www.historywomenfuture.org
Frauenmuseum https://www.frauenmuseum.de/museum-1/haus/	The National Women's History Exhibition Hall http://eherstory.mogef.go.kr
Frauenmuseum Berlin http://www.frauenmuseumberlin.de	National Susan B. Anthony Museum & House https://susanb.org
Girl Museum https://www.girlmuseum.org/	Konubókastofa (The Women's Book Lounge) www.konubokastofa.is
Her Place Museum https://herplacemuseum.com	Lost Space? Women in the Public Space http://www.frauenmuseum.at
Het Vrouwenhuis http://www.vrouwenhuiszwolle.nl	Women at Work Museum ¹ http://www.womenatworkmuseum.org/
inVISIBLEwomen.org.uk https://invisiblewomen.org.uk/	Museo de las Mujeres Costa Rica https://www.museodelasmujeres.co.cr
Miegunyah House Museum - Queensland Women's Historical Association http://www.miegunyah.org	Women's Museum Bait Al Banat http://www.womenmuseumuae.com
Moscow Women's Museum https://www.wmmsk.com	Women's Art Museum Society of Canada www.wamsoc.ca
Museo de la Mujer http://www.unicolmayor.edu.co/museodelamujer/museo.html	HERSTORYMUSEUM http://www.herstorymuseum.org
Museo de las Mujeres https://museodelasmujereschile.cl/	Museum Frauenkultur Regional International http://www.frauenindereinenwelt.de
Museo de Mujeres Artistas Mexicanas(https://museodemujeres.com/en/	Museo delle Donne Valdesi http://www.fondazionevaldese.org/museo-fondazione-valdese.php
Museo della Donna di Pauli Arbarei https://www.comune.pauliarbarei.su.it/it/vivere-pauliarbarei/museo-della-donna	Antalya Women Museum http://www.antalyawomenmuseum.com/
Museum of the Kazakh State Women's Teacher Training University "Aktumar" https://www.kazmkpu.kz/ru	Women of the West at the Autry National Center ¹ http://theautry.org
Museum of Women Pilots https://museumofwomenpilots.org	Shashwati Women's Museum https://www.museumsofindia.org/museum/240/shashwati-womens-museum
National Women's History Museum http://www.nwhm.org/	Vagina Museum https://www.vaginamuseum.co.uk
The Colored Girls Museum http://www.thecoloredgirlsmuseum.com	Azerbaijan Gender Information Center https://www.gender-az.org/index_en.shtml

The Elizabeth A. Sackler Center for Feminist Art at the Brooklyn Museum www.brooklynmuseum.org/opencollection/eascfa	Muzej žena Crne Gore http://www.muzejzena.me
---	---

موزه و لینک	موزه و لینک
Women's Civil War Museum http://www.civil-war-museum.org/	Museo de la Mujer http://www.museodelamujer.org.mx
Women's Museum of Australia (formerly National Pioneer Women's Hall of Fame) https://wmoa.com.au/	Women's Basketball Hall of Fame http://www.wbhof.com
Women's Museum of Iran https://www.irwmm.org/	Maryland Women's Heritage Center and Museum http://www.mdwomensheritagecenter.org
Women's Museum of Ireland http://www.womensmuseumofireland.ie/	Musea http://musea.univ-angers.fr/
Zubaan, WM initiative India www.zubaanbooks.com	FemArtMuseum http://www.femartmuseum.com/
	Women's Space Foundation http://www.przestrzenkobiet.pl

**Study of the collections of world women museums: Presenting
the proposed structure of the collection of the University
Museum of Women and Science at Alzahra University**

Abstract

Purpose: This paper Purposes to provide a suitable structure for establishing the University Museum of Women and Science in Alzahra University.

Methods and Research Design: This research has a quantitative approach and is applied in terms of purpose. Also, the method used in this research is a descriptive survey. The library method was used to collect data. According to the study's purpose, first, the important components of the collections of women's museums in the world were identified by reviewing their websites. A checklist was prepared based on these components, and The website of 94 Women's Museums has been reviewed based on the list of the International Association of Women's Museums that was introduced on the association's website. In the analysis of the findings, the frequency and relative frequency of each component's presence in the research community have been used.

Findings and Conclusion: The University Museum of Women and Science needs a policy parallel to the university's performance. This museum's contents can include objects, records, and all works about women or produce by women in science. There is also a need for archival science, women studies, and art in these museums. On the other hand, considering the importance of providing services in cyberspace can play an essential role in free access to information. Using a place to create a specialized university museum of women and science in the university space as a rich research source for researchers and establishing continuous communication with celebrities and prominent women in the country is also effective. Due to the accident-prone country, it seems necessary to employ a crisis management team in women's museums. Finally, it appears that the proposed structure can be a good model for the formation of the Museum of Women and Science of Alzahra University.

Keywords: University Museum, Women, Science, Alzahra University